

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Jonna Roponen

Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus kirjanpidossa ja veroilmoituksella

Opinnäytetyö

Kevät 2021

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tradenomi (AMK) Liiketalous

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Liiketalous

Tekijä: Jonna Roponen

Työn nimi: Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus kirjanpidossa ja veroilmoituksella

Ohjaaja: Tuulia Potka-Soininen

Vuosi: 2021

Sivumäärä: 62

Liitteiden lukumäärä: 1

Tämä opinnäytetyö käsittelee kansainvälisen kaupan arvonlisäverotusta sekä kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen käsittelyä kirjanpidossa ja veroilmoituksella. Opinnäytetyössä käydään läpi kansainvälisen kaupankäynnin muodot, niiden arvonlisäverollisuudet/-verottomuudet sekä miten ja miksi tällainen kansainvälinen kauppa kirjataan kirjanpitoon ja veroilmoitukseen. Opinnäytetyön loppuun on liitetty opas, jossa käsitellään konkreettisesti kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen käsittelyä kirjanpidossa sekä veroilmoituksella tiliristikoiden sekä veroilmoitukselta otettujen kuvakaappauksien avulla.

Opinnäytetyö toteutettiin kirjallisuustutkimuksena, koska tavoitteena oli koota olemassa olevasta tiedosta kokonaisuus, joka vastaa tutkimusongelman kysymyksiin: Millaisia eri muotoja on kansainvälisessä kaupassa? Ovatko tietyt EU:n sisäiset ja ulkoiset kaupat arvonlisäverollisia vai -verottomia? Miten nämä kaupat kirjataan kirjanpitoon ja miksi? Miten nämä kaupat ilmoitetaan veroilmoituksella ja miksi?

Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen ongelmana on sen sekavuus, tiedon pirstaloituminen moneen eri lähteeseen sekä tulkinnanvaraisuus. Tavoitteena oli koota olemassa olevasta aineistosta selkeä ja ymmärrettävä kokonaisuus, joka säästää lukijan aikaa ja antaa selkeän ja helposti ymmärrettävän kuvan kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta ja sen käsittelystä kirjanpidossa ja veroilmoituksella.

¹ Asiasanat: Kansainvälinen kauppa, arvonlisäverotus, kirjanpito, veroilmoitus

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Business Management

Author: Jonna Roponen

Title of thesis: VAT on international trade in accounting and tax returns

Supervisor: Tuulia Potka-Soininen

Year: 2021

Number of pages: 62

Number of appendices: 1

This thesis deals with value-added taxation and the treatment of value-added taxation in accounting and tax returns in international trade. The thesis reviews the forms of international trade, their VAT liabilities, and how and why such international trade is recorded in accounts and a tax return. A guide is attached to the end of the thesis, which deals concretely, by means of account grids and screenshots taken from a tax return, with the handling of value-added taxation in accounting and tax returns in international trade.

The thesis was carried out as a literature search, because the aim was to compile a set of existing information that would answer the questions of the research problem: What are the different forms in international trade? Are certain intra-EU and extra-EU transactions subject to VAT or exempt from VAT? How are these transactions recorded in the accounts, and why? How are these transactions reported in a tax return, and why?

The problem with value-added taxation on international trade is its confusion, the fragmentation of information into many different sources, and ambiguity. The aim was to compile a clear and comprehensible set of existing information, which would save the reader time and give a clear and easy-to-understand picture of value-added taxation on international trade and its treatment in accounting and tax returns.

¹ Keywords: International trade, value-added tax, accounting, tax return

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	1
Thesis abstract	2
SISÄLTÖ	3
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	4
1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUSMENETELMÄ JA -AINEISTO	7
3 EU:N SISÄISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS	10
3.1 Yhteisömyynti	10
3.2 Yhteisöhankinta	11
3.3 Kolmikantakauppa	12
3.4 Ketjukauppa	14
4 EU:N ULKOPUOLISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS	17
4.1 Vienti	17
4.2 Maahantuonti	18
5 PALVELUKAUPPA	19
6 KANSAINVÄLISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS KIRJANPIDOSSA JA VEROILMOITUKSELLA	21
6.1 Kirjanpito	21
6.2 Veroilmoitus	21
7 TUTKIMUSTULOKSET JA YHTEENVETO	23
7.1 Tutkimustulokset	23
7.2 Yhteenveto	24
LÄHTEET	26
LIITTEET	30

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Kolmikantakauppa 13

Kuvio 2. Ketjukauppa..... 15

1 JOHDANTO

Kansainvälinen kauppa tarkoittaa rajoja ylittävää tavaroiden ja palvelujen tuonti- ja vientikauppaa. Kansainvälinen kauppa voi olla myös pääomien siirtoa, investointeja ja taitotiedon tai käyttöoikeuksien kauppaa maiden välillä. (Seristö 2002, 9.) Valtiovarainministeriön [viitattu 27.1.2021] mukaan arvonlisävero on välillinen kulutusvero, jonka kuluttaja maksaa valtiolle. Suomen yleinen verokanta on 24 prosenttia. Alennettuja verokantoja ovat 14 prosenttia, jota käytetään elintarvike- ja ravintopalveluissa sekä 10 prosenttia, jota sovelletaan muun muassa kirjoissa, liikunta- ja majoituspalveluissa sekä lääkkeissä. Näiden lisäksi Suomessa käytetään eräisiin myyntitapahtumiin nollaverokantaa. (Valtiovarainministeriö, [viitattu 27.1.2021].)

Tämä opinnäytetyö käsittelee kansainvälisen kaupan arvonlisäverotusta kirjanpidon ja verotuksen näkökulmasta. Opinnäytetyössä käydään läpi erilaisia Euroopan Unionin sisäisen ja ulkoisen kaupankäynnin muotoja sekä tällaisen kaupankäynnin arvonlisäveromenettelyä kirjanpidossa ja veroilmoituksella eli miten ja miksi esimerkiksi kansainvälinen osto kirjataan kirjanpitoon ja veroilmoitukseen. Opinnäytetyön loppuun on liitetty opas, jossa käydään konkreettisesti läpi kansainvälisen kaupan kirjaaminen kirjanpitoon sekä veroilmoitukseen.

Hakapää ym. (2016, 17) korostavat, että arvonlisäverotuksen vaikein osa-alue on kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus, vaikka Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteinen arvonlisäverolainsäädäntö yhtenäistää jäsenten välistä kaupankäyntiä ja arvonlisäverotusta. Kansainvälinen kauppa on nykypäivää, joten se on myös läsnä tilitoimistojen ja kirjanpitäjien arjessa. Kansainvälisen kaupan arvonlisäveron käsittely kirjanpidossa ja veroilmoituksella on varsinkin aloittelevalle kirjanpitäjälle todellinen haaste, mutta myös asia, joka täytyy hallita.

Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen ongelma on sen sekavuus, koska kaupankäynnin muotoja on useita ja osa niistä on arvonlisäverollista ja osa arvonlisäverotonta toimintaa. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotukseen löytyy ohjeita ja tietoa esimerkiksi verottajan sivuilta ja arvonlisäverolaista, mutta tietoa on paljon ja asiat on esitetty muodossa, jota on vaikea sisäistää ja ymmärtää. Lisäksi tämän tiedon etsintään ja

ymmärtämiseen kuluu aikaa ja vaikka tieto löytyisikin, epävarmuus tiedon ymmärtämisestä voi silti jäädä ja virheiden mahdollisuus kasvaa.

Tämän opinnäytetyön tavoite on antaa selkeä kuva kansainvälisen kaupankäynnin muodoista, niiden arvonlisäverollisuudesta ja -verottomuudesta sekä niiden käsittelystä kirjanpidossa ja veroilmoituksella. Tästä opinnäytetyöstä lukija löytää nopeasti esimerkiksi sen, onko yhteisömyynti arvonlisäverollista ja miten se kirjataan kirjanpitoon ja veroilmoitukseen. Kirjanpitäjä saa käsittelystä selkeän kuvan, jolloin voi luottaa omaan tekemiseensä kirjatessaan kansainvälisen kaupan kirjauksia kirjanpitoon ja veroilmoitukseen.

Tämä opinnäytetyö on kirjallisuustutkimus, jonka tutkimusongelmana on kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen sekavuus ja sen vuoksi tapahtuvat virheet kirjanpidossa sekä veroilmoituksella. Opinnäytetyön tarkoitus on selkeyttää lukijalle kansainvälisen kaupan arvonlisäverokäsittelyä ja vastata tutkimusongelman kysymyksiin:

- Millaisia eri muotoja on kansainvälisessä kaupassa?
- Ovatko tietyt EU:n sisäiset ja ulkoiset kaupat arvonlisäverollisia vai -verottomia?
- Miten nämä kaupat kirjataan kirjanpitoon ja miksi?
- Miten nämä kaupat ilmoitetaan veroilmoituksella ja miksi?

2 TUTKIMUSMENETELMÄ JA -AINEISTO

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytetään kirjallisuustutkimusta. Tavoitteena ei ole tuottaa uutta tietoa, vaan koota jo valmiina olevasta tiedosta kokonaisuus, joka antaa vastauksen tutkimusongelmaan sekä sen kysymyksiin. Tavoitteena on myös antaa selkeää ja kattava kuva opinnäytetyön aiheesta, jonka vuoksi kirjallisuustutkimus on oikea valinta tämän opinnäytetyön tekemiseen. Kirjallisuustutkimus pohjautuu valmiisiin kirjallisuusmateriaaleihin ja tämän opinnäytetyön aiheeseen löytyy paljon luotettavaa materiaalia. Kirjallisuusaineistoa löytyy niin kirjojen kuin e-kirjojenkin muodossa Seinäjoen Ammattikorkeakoulun kirjastosta sekä Ellibs -kirjakokoelmasta. Lisäksi erilaiset luotettavat ja ammattimaiset Internet- sivustot, kuten Vero.fi ja voimassa olevat lait, kuten arvonlisäverolaki (L 30.12.1993/1501), antavat luotettavaa sisältöä opinnäytetyöhön. Myös opinnäytetöitä ja pro graduja tästä aiheesta löytyy muutamia. Väitöskirjoja kyseisestä aiheesta ei ole tehty.

Ensimmäiseksi kirjallisuustutkimuksessa tärkeintä on aiheen valinta, sen tarkka rajaaminen sekä tutkimusongelman asettaminen. Tämä rajaa kirjallisuusmateriaalista tarpeettoman aineiston pois ja helpottaa löytämään kirjallisuusmateriaalista juuri tähän tutkimukseen tarvittavia tietoja. Tämän opinnäytetyön aihe on kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus, joka on rajattu kansainvälisen kaupan arvonlisäveron käsittelyyn kirjanpidossa ja veroilmoituksella. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on vastata tutkimuskysymyksiin: Millaisia muotoja on kansainvälisessä kaupassa ja ovatko nämä kauppatilanteet arvonlisäverollisia- vai verottomia? Miten nämä kaupat kirjataan kirjanpitoon ja veroilmoitukseen ja miksi?

Yhtenä tärkeänä osana kirjallisuustutkimuksessa on lähdekriittisyys. Tähän opinnäytetyöhön on käytetty päivitettyä aineistoa, jotta opinnäytetyö olisi mahdollisimman luotettava. Työssä on käytetty tunnettuja ja tieteellisiä sivustoja, kuten Vero.fi- sivustoa, jonka tiedon oikeellisuuteen voi luottaa. Muiden lähteiden kohdalla on pohdittu tarkoin, onko tieto päivitettyä ja voidaanko tiedon lähteeseen luottaa. Tiedon lähteestä on otettu tarkemmin selvää ja sen jälkeen päätetty, voiko tietoa käyttää. Toinen tärkeä osa-alue kirjallisuustutkimuksessa on monipuolinen aineisto. Tässä opinnäytetyössä on käytetty niin kirjoihin, kuin Internet- sivustoihin liittyvää aineistoa ja lisäksi samasta aiheesta on pyritty

etsimään useita eri lähteitä, jotta tutkimuksessa ei ilmenisi asiavirheitä ja tutkimus olisi kattava ja monipuolinen. Monipuolisen aineiston avulla on tästä opinnäytetyöstä rakennettu kokonaisuus, joka käsittelee tarvittavat asiat.

Tärkeiksi asiakokonaisuuksiksi tässä opinnäytetyössä nousivat Euroopan Unionin sisäinen ja ulkoinen kauppa, arvonlisäverollisuus sekä kirjanpito ja veroilmoitus, joista myös tämä opinnäytetyö koostuu. Nämä asiakokonaisuudet toistuivat useassa lähteessä ja lähteitä vertaillen sisällön sanoma oli sama. Monipuolista kirjallisuusaineistoa tutkiessa suurimmassa osassa lähteistä kansainvälinen kauppa jaettiin Euroopan Unionin sisäiseen ja ulkoiseen kauppaan. Lisäksi jokaista kauppamuotoa, esimerkiksi yhteisömyyntiä, käsiteltiin omana itsenäisenä osionaan lähteissä. Tällaisella jaottelulla lähteiden tutkiminen oli järjestelmällistä ja selkeää ja sen vuoksi myös tämä opinnäytetyö on jaettu samanlaisiin osa-alueisiin. Kauppamuotojen lisäksi arvonlisäverollisuus nousi myös jokaisessa lähteessä tärkeäksi kokonaisuudeksi. Näillä kahdella osa-alueella on suuri painotus tässä opinnäytetyössä ja tämän vuoksi aiheeseen on tutustuttu tutkimalla useita luotettavia lähteitä, vertailemalla niiden sisältöä keskenään ja etsitty yhdenmukaisuuksia. Yhdenmukaisuuksista on koottu tärkeimmät asiat tähän opinnäytetyöhön. Veroilmoitukseen ja kirjanpitoon liittyviä lähteitä löydettiin niukasti, jolloin lähdekiittäisyys ja lähteen luotettavuus nousi pääkriteeriksi lähdeä valittaessa. Hyvänä esimerkkinä luotettavasta, kattavasta ja ajankohtaisesta lähteestä voidaan mainita Vero.fi, jota tässä opinnäytetyössä on käytetty. Opinnäytetyön yhtenä tavoitteena oli luoda selkeä kokonaisuus opinnäytetyön aiheesta, jonka vuoksi tässä työssä käsiteltiin vain yleisiä kansainvälisen kaupan arvonlisäveromenettelyjä ja rajattiin poikkeuskäsittelyt tämän opinnäytetyön ulkopuolelle.

Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta on tehty muutamia opinnäytetöitä ja pro graduja. Näissä opinnäytetöissä veroilmoituksen ja kirjanpidon käsittely jää vähäiselle huomiolle. Esimerkiksi Anniina Marjasen opinnäytetyö (2020) painottaa eniten arvonlisäverotusta, joten kirjanpidon ja veroilmoituksen painotus jää pieneksi kyseisessä tutkimuksessa. Pro gradut käsittelevät yksityiskohtaisesti tiettyä osaa kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta, esimerkiksi Paula Marjamäen pro gradu (2019) käsittelee EU:n tavarakaupan arvonlisäverotusta. Useat opinnäytetyöt, esimerkiksi Isabella Itkosen (2018) opinnäytetyö kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta, on tehty toimeksiantajalle, joten tutkimus vastaa enimmäkseen kyseisen toimeksiantajan

kysymyksiin, eivätkä yleisiin kysymyksiin liittyen kansainvälisen kaupan arvonlisäverotukseen.

Tämä opinnäytetyö käsittelee kokonaisvaltaisesti kansainvälisen kaupan arvonlisäverotusta. Opinnäytetyössä painotus on nimenomaan kirjanpidossa ja veroilmoituksessa ja opinnäytetyö on suunnattu jokaiselle kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta kiinnostuneille. Opinnäytetyö koostuu teoria-osuudesta ja oppaasta, joten lukija voi perehtyä ensin kansainvälisen kaupan arvonlisäveron teoriaan ja sen jälkeen lukea konkreettiset ohjeet kansainvälisen kaupan arvonlisäveron kirjaamisesta niin kirjanpitoon kuin veroilmoitukseen.

3 EU:N SISÄISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS

3.1 Yhteisömyynti

Yhteisömyynnissä tavara myydään ja kuljetetaan elinkeinoharjoittajalta toiselle elinkeinoharjoittajalle, joka on sijoittunut toiseen Euroopan Unionin jäsenvaltioon (Hakapää ym. 2016, 73). Yhteisömyynti on arvonlisäverotonta silloin, kun tavaran ostaja on rekisteröitynyt toisessa Euroopan Unionin jäsenmaassa arvonlisäverovelvolliseksi ja tavara kuljetetaan EU- myyntimaasta EU-ostomaahan (Jokinen, Kojonkoski & Takalo 2017, 46). Jos yhteisömyynnin edellytykset eivät täyty, myynti on myyntimaan arvonlisäverosäädöksen mukaista arvonlisäverollista myyntiä (Vero.fi 2021d). Yhteisömyyntiä ei sovelleta muun muassa seuraaviin myynteihin:

- Myynti, joka ei ole yhteisöhankinta ostomaassa.
- Myynti, jossa on käytetty marginaaliverotusta.
- Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) 72 b § mukainen lämpö- ja jäähdytysenergian myynti.
- Palvelujen myynti.
- Tavaroiden myynti asennettuina.
- Tietyissä tavaran siirroissa toiseen varastoon, mm. Call off -varastointi.

(Vero.fi 2021d; Ruohola 2008; Vero.fi 2020b.)

Vuonna 2020 voimaan astui säännös, jonka mukaan tavaran siirto toimitusvarastoon eli Call off -varastoon ei luokitella enää yhteisömyynniksi. Call off -varastoinnissa tavaran ostaja on ennakkoon tiedossa ja myyjä siirtää myymänsä tavarat etukäteen ostajan toimitusvarastoon toiseen EU-maahan. (Vero.fi 2020b.)

Myyjän tulee varmistaa ostajan arvonlisäverovelvollisuus tarkistamalla, onko ostajalla voimassa olevaa arvonlisäverotunnusta. Tämän tiedon myyjä saa veroviraston ylläpitämästä CLO- yksiköstä tai internetistä (Joki-Korpela ym. 2009, 42–43) ja myyjän on lisättävä arvonlisäverotunniste laskulle. Lisäksi yhteisömyynneistä on annettava yhteenvetoilmoitus verottajalle ostajakohtaisesti. (Vero.fi 2021c.)

Jos ostaja on ulkomaalainen yritys, joka ei ole rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi tai on yksityishenkilö, myyntitapahtuma ei ole yhteisömyyntiä, vaan tällaista kauppaa kutsutaan kaukomyynniksi (Jokinen ym. 2017, 61). Kaukomyynti on siis tavaran myyntiä ja kuljetusta yksityishenkilölle tai ei-verovelvolliselle henkilölle. Kaukomyyntiä säätelee kaukomyyntisäännös, joka määrittelee tavaran kuljetusmaan vuosialarajan. Jos alaraja ylittyy, kaukomyynti verotetaan tavaran kuljetusmaassa, jolloin elinkeinoharjoittajan on oltava verovelvollinen. Muuten kaukomyynti on arvonlisäverotonta. (Jokinen ym. 2017, 62–63.)

Kaukomyynnin säännöksiä ei sovelleta marginaaliverokaupassa, sähkön, uusien kuljetusvälineiden tai valmisteveron alaisten tuotteiden, esimerkiksi alkoholin, myynnissä. Kaukomyyntisäännöstä ei sovelleta tavaroiden myyntiin, jossa myyjä itse asentaa tai kokoaa tavaran määränpäämaassa. Lisäksi sellaisen maakaasuverkon, joka sijaitsee Euroopan Unionin alueella sekä maakaasuverkon kautta toimitettavan lämpö-, kaasu-, ja jäähdytysenergian myynnissä ei sovelleta kaukomyyntiä. (Vero 2017a.)

Suomessa kaukomyynnin alaraja on 35 000 euroa ilman veroa. Muiden maiden alarajan voi tarkastaa Vero.fi- sivustolta. Jos kaukomyyntien määrä ylittää jonakin kalenterivuonna kyseisen 35 000 euron rajan, seuraavana kalenterivuonna Suomeen suuntautuvat kaukomyynnit verotetaan riippumatta kyseisen vuoden myyntimäärästä. Esimerkiksi yrityksen kaukomyynnin määrä vuonna 2019 on 38 000 euroa ja vuonna 2020 kaukomyynnin määrä on vain 10 000 euroa. Vuoden 2019 kaukomyynnin määrä ylittää Suomen kaukomyynnin alarajan, joten vuoden 2020 kaukomyynti on kokonaisuudessaan arvonlisäverollista. Yritys joutuu siis suorittamaan 10 000 euron kaukomyynnistään arvonlisäveron. (Vero 2017a.)

3.2 Yhteisöhankinta

Yhteisömyynnissä ostaja käsittelee oston yhteisöhankintana (Joki-Korpela ym. 2009, 43). Yhteisöhankinta on verollista. Jos tavaran kuljetuspäämäärä on ostomaa tai ostossa on käytetty ostomaan arvonlisäverotunnusta, verotusmaana toimii ostomaa. (Linnakangas & Juanto 2008, 60–61.) Jos yhteisöhankinta on tehty yrityksen liiketoimintaa varten, on verovelvollisella oikeus vähentää yhteisöhankinnasta suoritettava arvonlisävero

veroilmoituksellaan. Yhteisöhankinnassa ostajan tulee olla elinkeinoharjoittaja tai oikeushenkilö, joka ei toimi elinkeinoharjoittajana. Myyjän taas on oltava yhteisöhankinnassa elinkeinoharjoittaja, joka ei ole vähäisen liiketoiminnan harjoittaja. (Vero.fi 2021d.)

Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) 26 a pykälän mukaan yhteisöhankintana pidetään myös elinkeinoharjoittajan oman tavaran siirtoa EU-jäsenvaltiosta toiseen EU-maahan elinkeinoharjoittajan liiketoimia varten. Myös Call off -varastoon siirto on tietyin edellytyksin yhteisöhankintaa (Vero.fi 2021d). Yhteisöhankintaa ei sovelleta muun muassa seuraaviin ostoihin:

- Call off -varastointi, kun tavara siirretään arviointia ja työsuoritusta varten ja palautetaan takaisin.
- Tavaran siirto vain väliaikaisesti palvelumyyntiä varten.
- Henkilökuljetukset.
- Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) 26 a pykälän 58 pykälässä tarkoitetut vesialukset, ilma-alukset ja niihin kuuluvat varaosat, varusteet ja tavarat.

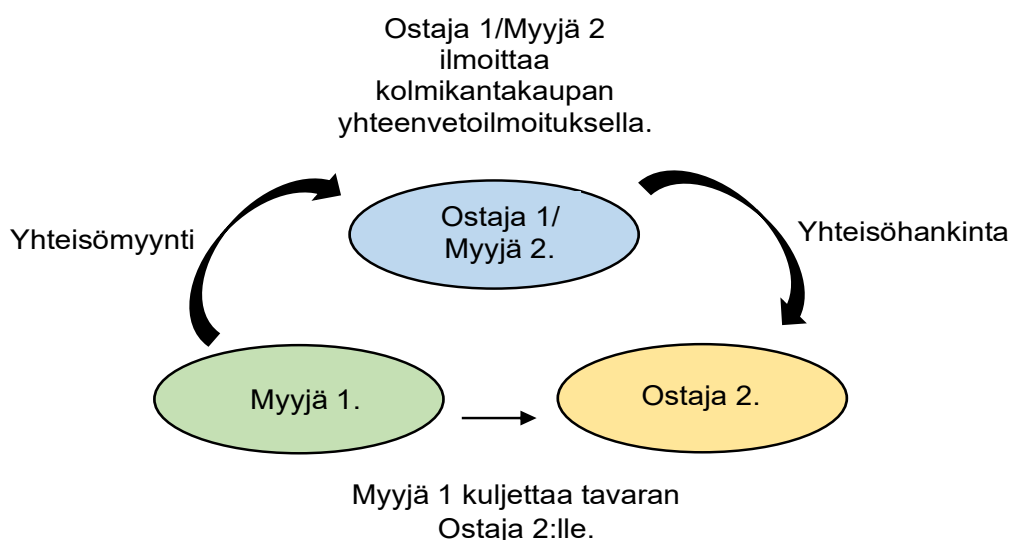
(Vero.fi 2021d; Arvonlisäverolaki (L 30.12.1993/1501), 63 d §.)

Covid-19 –epidemian vuoksi vuonna 2020 hyväksyttiin esitys arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta, jossa epidemian tartunnan estämiseen, testaamiseen ja hoitamiseen liittyvät yhteisöhankinnat ovat arvonlisäverottomia 30.4.2021 saakka (Äärilä ym. 2021).

3.3 Kolmikantakauppa

Kolmikantakauppatilanteissa on aina osallisena kolmen eri EU-jäsenvaltion arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyttä elinkeinoharjoittajaa (Hakapää ym. 2016, 122). Tavara myydään kolmikantakaupassa kaksi kertaa peräkkäin ja tavaran ensimmäinen myyjä vastaa tavaran toimituksesta viimeiselle ostajalle (Juusela 10.8.2017).

Kolmikantakauppa on helpointa selventää esimerkein: Kolmikantakaupassa myyjä A myy tavaran ostaja B:lle ja ostaja B myy tavaran suoraan ostaja C:lle, jolloin tavara kuljetetaan suoraan myyjä A:lta viimeiselle ostajalle C. Sen ostajan, jolle tavara kuljetetaan kolmikantakaupassa, on suoritettava ostosta arvonlisävero eli tässä tapauksessa ostaja C on verovelvollinen. (Hakapää ym. 2016, 122.) Myyjä A:n ja ostaja B:n välinen kauppa on A:lle yhteisömyyntiä eli arvonlisäverotonta myyntiä. Kolmikantakaupassa B:n osto ja myynti ei ole yhteisökauppaa, vaan myynti ilmoitetaan yhteenvetoilmoituksella B:n asuinmaan sääntöjen mukaisesti. Ostaja C:n osto taas on yhteisöhankinta eli C suorittaa ostostaan arvonlisäveron. (Joki-Korpela ym. 2009, 53–54.)

Kuvio 1. Kolmikantakauppa.

Kolmikantakaupassa ostaja, jolle tavara toimitetaan suoraan, ei voi huolehtia tavaran kuljettamisesta. Jotta kolmikantakaupan edellytykset täyttyvät, täytyy ensimmäisen myyjän huolehtia tavaran toimittamisesta. Lisäksi kolmikantakauppaa ei ole kauppatapahtuma, jossa on osallisena yritys ja toisessa maassa sijaitseva yrityksen sivuliike. Jos kaupan osapuolia on enemmän kuin kolme, kaupan osapuolista jotkut ovat samasta jäsenvaltiosta tai jokin ostaja on EU:n ulkopuolisesta maasta tai tavara toimitetaan EU:n ulkopuolelle, ei myöskään tällöin kauppatapahtuma täytä kolmikantakaupan edellytyksiä. (Juusela 2017.)

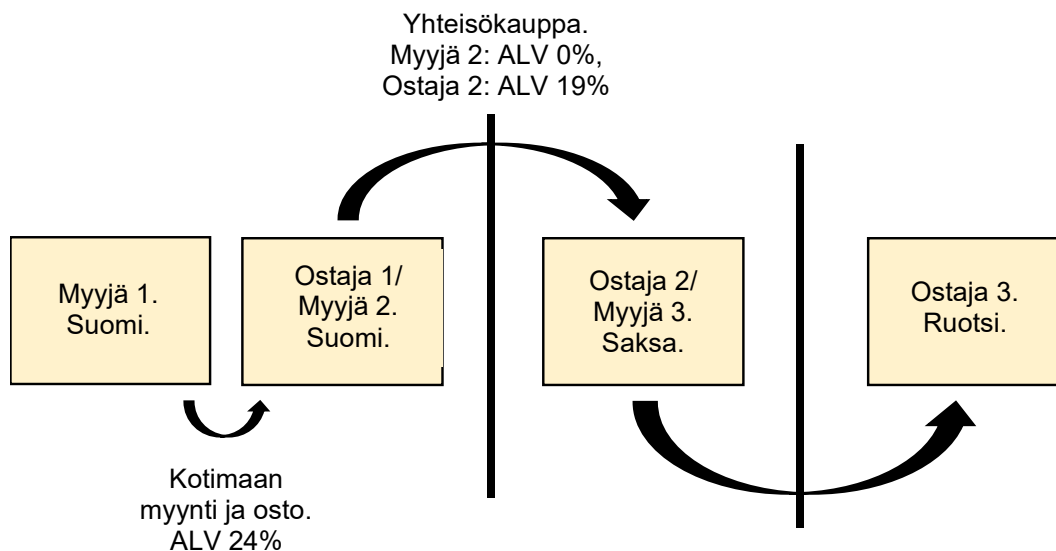
Ensimmäisen myyjän myynti käsitellään siis yhteisömyyntinä. Lisäksi yrityksen on annettava Intrastat-ilmoitus rajojen ylittyessä (Juusela 2017). Intrastat-ilmoitus on kuukausittainen

tilastoilmoitus, jossa ilmoitetaan sisäkaupan eli EU-jäsenmaiden välisen kaupan tuonnit ja viennit, kun kaupan arvo ylittää kynnyksarvorajan. Raja-arvot olivat vuonna 2020 600 000 euroa sekä viennistä että tuonnista. (Mitä Intrastatissa ilmoitetaan? [viitattu 31.1.2021]; Intrastat, [viitattu 31.1.2021].) Ensimmäinen ostaja/toinen myyjä ei ilmoita kolmikantakaupan ostojaan ja myyntejään veroilmoituksella, vaan kolmikantakauppa ilmoitetaan yhteenvetoilmoituksella. Viimeinen ostaja ilmoittaa ostonsa veroilmoituksella ja raja-arvojen ylittyessä myös Intrastat– ilmoituksella. (Juusela 2017.)

3.4 Ketjukauppa

Ketjukaupassa on osallisena vähintään kolme kauppakumppania ja tavaraa myydään useampaan kertaan, jopa EU-jäsenvaltioiden ulkopuolelle. Jos tavara myydään EU-jäsenmaiden välillä niin, että tavara kuljetetaan ja lähetetään jokaiseen osto- ja myyntimaahan, myynti on silloin joka myyntimaassa yhteisömyyntiä eli arvonlisäverotonta ja ostomaassa yhteisöhankinta, jolloin ostaja maksaa arvonlisäveron (Vero.fi 2021d).

Ketjukaupassa, jossa tavara kuljetetaan ensimmäiseltä EU-jäsenvaltion myyjältä suoraan viimeiselle EU-jäsenvaltion ostajalle, pääsääntönä on, että se voi sisältää vain yhden yhteisömyynnin ja -hankinnan (Hakapää ym. 2016, 139–140), joka on se liiketoimi, jossa tavara kuljetetaan rajojen yli. Jos ketjukaupassa on useita myyntejä ennen kyseistä yhteisömyyntiä, myynnit verotetaan kuljetuksen lähtövaltiossa. Jos myyntejä tapahtuu yhteisömyynnin jälkeen, myynnit verotetaan kuljetuksen päättymisvaltiossa. (Vero.fi 2021d.)

Kuvio 2. Ketjukauppa.

Kun tavara toimitetaan EU:n ulkopuolelle tai ulkopuolelta, ketjukaupassa saa olla vain yksi EU:n alueelta lähtevä vienti- tai tuontikauppa (Hakapää ym. 2016, 139–140). Kun tavara tuodaan EU-alueen ulkopuolelta osana ketjukauppaa, tavaran maahantuonti on ohjattava sille ketjukaupan osapuolelle, joka on arvonlisäverovelvollinen tavaran maahantuontimaassa. Tavaran haltija tullaa tavaran ja maksaa maahantuonnista arvonlisäveron, jonka voi vähentää veroilmoituksessa, kunhan tavara on ostettu liiketoimintaa varten. (Hakapää ym. 2016, 162–163.)

Kun tavara viedään EU-alueelta EU:n ulkopuolelle, ennen vientiä tapahtuvat myynnit ovat arvonlisäverollisia EU-jäsenvaltioissa. Jos EU:n ulkopuolinen ostaja toimii tavaran viejänä, on viimeinen myyntitapahtuma arvonlisäverotonta myyntiä, vaikka tavara toimitettaisiin ensimmäiseltä myyjältä suoraan viimeiselle ostajalle. Tällöin EU:n ulkopuolisen ostajan on oltava arvonlisäverovelvollinen siinä EU-jäsenmaassa, josta tavara kuljetetaan, jotta ostaja voi vähentää hankinnan arvonlisäveroa veroilmoituksessaan. Jos tavaran kuljetuksesta vastaa joku ketjukaupan myyjistä, kuljetuksesta vastaavan myyjän myynti on hänelle vientiä. Esimerkiksi jos ketjukauppaan kuuluu neljä eri EU-jäsenvaltioiden maata ja yksi EU:n ulkopuolinen maa ja ensimmäinen myyjä hoitaa tavaran kuljetuksen EU:n ulkopuolelle, käsitellään ensimmäinen myynti vientinä, vaikka ostaja on EU-jäsenmaa. Tällöin EU:n ulkopuolinen ostaja välttyy arvonlisäverorekisteröinniltä. Tällaisessa ketjukaupassa on

kuitenkin ongelmia. Jos ensimmäinen myyjä hoitaa kuljetuksen ja maahantuonnin ostajalle ja tavara on jo kuljetettu EU:n ulkopuolelle, ketjukaupan jäljempänä olevat myynnit ovat EU:n ulkopuolisen maan arvonlisäverotuksen piirissä, jolloin muiden myyjien olisi rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi EU:n ulkopuolisessa valtiossa. Helpoin ja yksinkertaisin ketjukauppatapahtuma on, että ensimmäinen myyjä kuljettaa tavaran EU:n ulkopuolelle, vientitullaa sen omassa maassaan ja EU:n ulkopuolinen ostaja hoitaa tavaran maahantuonnin omassa maassaan. Tällöin välttyttäisiin arvonlisäverorekisteröinneiltä. (Hakapää ym. 2016, 163–165.)

4 EU:N ULKOPUOLISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS

4.1 Vienti

Kun tavara myydään EU- jäsenvaltiosta EU:n ulkopuoliselle valtiolle on kyseessä vienti. Vienti on arvonlisäverotonta myyntiä, kun tavara kuljetetaan Euroopan unionin ulkopuoliseen valtioon ja kuljetuksesta vastaa myyjä, ostaja tai heidän puolestaan joku muu henkilö. (Joki-Korpela ym. 2009, 60.) Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) 70 § mukaan vienti on arvonlisäverotonta, kun:

- Tavarankuljettaa myyjä tai myyjän toimeksiannosta joku muu henkilö.
- Tavarankuljettaa ostajan toimeksiannosta kuljetusliike
- Tavarankoutaa ostaja, joka on elinkeinoharjoittaja, mutta ei ole rekisteröitynyt Suomessa arvonlisäverovelvolliseksi ja tavara viedään välittömästi EU:n ulkopuolelle käyttämättömänä.
- Tuotteen valmistaja korvaa takuuajana violliseksi todetun tuotteen maahantuojalle.
- Myyntitavara on kansainvälisessä lentoliikenteessä toimiva ilma- tai vesi-alus, alukseen liittyvä varuste tai varaosa tai aluksella tapahtuvaa myyntiä varten myyty tavara.

Palveluiden myynti Euroopan unionin ulkopuolelle ei kuitenkaan ole vientiä, vaan palvelujen myynti verotetaan myyntimaasäännösten mukaan (Vero.fi 2017d). Vienti on ilmoitettava tullattavaksi ja viejän eli tavarankaltijan on huolehdittava, että tavara tullataan (Jokinen ym. 2017, 66). Jotta vienti voidaan kirjata arvonlisäverottomaksi kirjanpitoon, tarvitaan tullilta luovutusilmoitus (Mitä on vienti? [viitattu 4.2.2021].)

Euroopan Unionin ja Britannian erosopimuksen vuoksi 1.1.2021 alkaen Britannian ja Euroopan Unionin jäsenmaiden väliset myynnit käsitellään vientinä ja osto maahantuontina. Lisäksi nämä kauppatapahtumat on tullattava viennin ja maahantuonnin säännösten mukaisesti. (Äärilä ym. 2021.)

4.2 Maahantuonti

Tavaroiden ostoa EU:n ulkopuoliselta valtiolta EU-jäsenvaltioon kutsutaan tavaroiden tuonniksi, joka on arvonlisäverollista (Joki-Korpela ym. 2009, 60). Maahantuontia on tavarain ostot Euroopan Unionin tulli- ja veroalueen ulkopuolelta, pelkän veroalueen ulkopuolelta tuodut tuonnit sekä Ahvenanmaalta tuodut tuonnit (Vero.fi 2018a).

1.1.2018 lähtien maahantuonnin arvonlisäverotuksesta vastaa Verohallinto, jos tavarain maahantuojaja on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi tai tavara on tuotu maahan elinkeinoharjoittajan liiketoimintaa varten (Vero.fi 2017b). Muussa tapauksessa arvonlisäveron hoitaa tulli (Hakapää ym. 2016, 176).

Maahantuojaja laskee tuonnin arvonlisäveron, joka ilmoitetaan ja maksetaan Verohallinnolle (Vero.fi 2017b). Maahantuonnista verovelvollinen on henkilö, jonka nimissä tulli-ilmoitus on annettu (Vero.fi 2017b) ja maahantuonnin vero ja vähennys kohdistetaan tullauspäätöksen antamiskuukaudelle. Jos tavarat ovat vähennyskelpoisia, arvonlisäveroa ei makseta. (Vero.fi 2017c.) Maahantuonnin arvonlisävero perustuu Tullin antamaan tullausarvoon, joka on yleensä tavarain kauppaa-arvo (Vero.fi 2018a). Tullausarvoon lasketaan tavarain kauppaa-arvon lisäksi kuljetuskustannukset ensimmäiseen toimituspaikkaan asti, huolintakustannukset sekä tuontiverot ja muut maksut (Vero.fi 2018a).

5 PALVELUKAUPPA

Palvelukauppa on arvonlisäverollista, jos sitä ei ole säännösten avulla vapautettu verosta. Palveluja myydessä tulee ottaa huomioon, onko palvelun ostaja elinkeinoharjoittaja vai kuluttaja, minkälaista palvelua myydään ja minkä maan verosäännösten mukaan myynti verotetaan. (Jokinen ym. 2017, 86–87.) Eräät palvelut on määritelty arvonlisäverolaissa arvonlisäverottomiksi. Näitä palveluja ovat terveyden- ja sairaanhoito, sosiaalihuolto, koulutuspalvelut, hengellinen apu, rahoituspalvelut, sijoituskullan myynti ja välitys, vakuutuspalvelut, kiinteistöjen luovutukset, esiintymispalkkiot ja tekijänoikeuskorvaukset (Arvonlisäverolaki L 30.12.1993/1501 34§; 37§; 39§-41§; 43§-45). Näiden palveluiden myyntilaskuihin ei lisätä arvonlisäveroa, mutta merkintä verottomuudesta täytyy ilmetä laskulla (Jokinen ym. 2017, 89).

Valtion, johon arvonlisävero maksetaan, määrittelee myyntimaasäännökset. Myyntimaata selvitettäessä ensin on tiedettävä, myydäänkö palvelu elinkeinoharjoittajalle vai kuluttajalle (Jokinen ym. 2017, 136). Yleissäännön mukaan palvelun myynti elinkeinoharjoittajalle verotetaan ostajan sijoittumismaassa (Arvonlisäverolaki L 30.12.1993/1501 65§). Jos ostajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, myyntimaa on se, mistä palvelu myydään. Jos taas ostajalla on useita kiinteitä toimipaikkoja monessa maassa, myyntimaa on maa, johon palvelu on myyty. Jos taas kiinteää toimipaikkaa ei pystytä selvittämään, ostajan kotimaa toimii veronmaksumaana. (Jokinen ym. 2017, 137.) Kuluttajalle myyty palvelu verotetaan myyjän sijoittumismaassa (Arvonlisäverolaki L 30.12.1993/1501, 65§).

Kun palvelukaupassa on mukana kaksi elinkeinoharjoittajaa eikä myyjä ole arvonlisäverovelvollinen eikä sijoittautunut ostajan valtioon, on palvelukaupassa käytettävä käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta (Hakapää ym. 2016, 188).

Käännettyssä arvonlisäverovelvollisuudessa veron maksaa ja ilmoittaa myyjän sijaan ostaja (Vero 2020a). Kun kansainvälisessä kaupassa käytetään käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta, myyjä välttyy arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymiseltä ja laskuttaa ostajaa arvonlisäverottomasti. Ostaja suorittaa arvonlisäveron myyjän myyntimaahan. Käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta on sovellettava EU-jäsenvaltioissa pääsäännön mukaisiin palvelukauppoihin, jossa sekä myyjä että ostaja ovat

elinkeinoharjoittajia, (Hakapää ym. 2016, 29–30) mutta sitä voidaan soveltaa myös melkein kaikkiin tavara- ja palvelukauppoihin EU-valtioissa (Hakapää ym. 2016, 47). Jokinen ym. (2017, 137) mukaan pääsäännön piiriin kuuluvat immateriaali-, kuljetus-, välitys- sekä sähköiset palvelut. Näiden lisäksi palvelut, jotka liittyvät irtaimen omaisuuteen ja irtaimen vuokraus kuuluvat pääsäännön piiriin.

Käännettyä verovelvollisuutta ei sovelleta henkilökuljetuspalveluiden eikä tiettyjen tilaisuuksien pääsymaksujen sekä pääsyyn välittömästi liittyvien palveluiden myyntiin. Jos ostaja on yksityishenkilö tai arvonlisäverorekisteröimätön ulkomaalainen yritys, jolla ei ole kiinteää toimipaikkaa myyntimaassa, käännettyä arvonlisäverotusta ei voida soveltaa (Vero 2019a). Lisäksi käännetyn verovelvollisuuden soveltamisessa myyjä ei saa sijoittua myyntimaahan (Hakapää ym. 2016, 47).

1.7.2021 tulee voimaan One Stop Shop -erityisjärjestelmä. Tällä hetkellä voimassa oleva Mini One Stop Shop- arvonlisäveron erityisjärjestelmä koskee EU:n sisällä kuluttajalle myytäviä lähetys-, tele- ja sähköisiä palveluja. One Stop Shop -järjestelmä laajentaa tätä arvonlisäveron erityisjärjestelmää koskemaan kaikkea kuluttajalle myytyjä palveluja ja tavaroiden etämyyntiä EU:n alueella. Erityisjärjestelmä helpottaa yritysten arvonlisäveron maksua: Järjestelmän avulla yritys voi maksaa arvonlisäveron keskitetysti yhdessä Euroopan unionin maassa, eikä yrityksen tarvitse maksaa veroa moneen eri maahan erikseen. Erityisjärjestelmä koostuu kolmesta järjestelmästä: Unionin järjestelmä, tuontijärjestelmä ja muu kuin unionin järjestelmä. (Vero.fi 2021a.)

6 KANSAINVÄLISEN KAUPAN ARVONLISÄVEROTUS KIRJANPIDOSSA JA VEROILMOITUKSELLA

6.1 Kirjanpito

Kirjanpitolain (L. 30.12.1997/133) 62 § mukaan kirjanpidon kirjaukset on kirjattava asian mukaan omille kirjanpitotileilleen ja tilien sisältö on pidettävä samana. Eri verokantojen myynnit ja ostot on eroteltava kirjanpidossa ja tilitettävän veron määrään vaikuttavat tapahtumat on pystyttävä poimimaan kirjanpidosta, jotta arvonlisäveron määrä pystytään laskemaan (Kirjanpitolautakunta 31.10.2017). Kansainvälisen kaupan muodoista osa on Euroopan Unionin sisällä, ja osa ulkopuolella käytäviä kauppvoja ja nämä kaupat ovat joko arvonlisäverollisia tai -verottomia, jonka vuoksi ne on kirjattava kirjanpidossa omille tileilleen. Kansainväliset kauppatapahtumat ilmoitetaan veroilmoituksella omassa kohdassaan, jonka vuoksi kirjanpidon kirjaukset on mentävä oikeille kirjanpitotileilleen, jotta maksettavan arvonlisäveron määrä olisi oikea.

6.2 Veroilmoitus

Kausiveroilmoituksen tarkoituksena on oma-aloitteinen verojen valvonta ja ilmoituksen avulla tapahtuva verojen maksu jokaiselta verokaudelta (Arvonlisäverolaki L 30.12.1501/1993, 162§). Tannilan, Kukkolan ja Päckilän (2013, 77) mukaan kausiveroilmoituksella ilmoitetaan seuraavia arvonlisäverotietoja:

- Kotimaan myyntien vero, eriteltynä verokantoihin 24%, 14% ja 10%
- EU:n tavaraostojen vero
- EU:n palveluostojen vero
- Rakentamispalveluostojen vero (käännetty arvonlisävero)
- Kohdekuukauden vähennettävä vero
- Maksettava/palautettava vero
- 0-verokannan liikevaihto
- EU:n tavaramyynnit

- EU:n palvelumyynnit
- EU:n tavaraostot
- EU:n palveluostot
- Rakentamispalvelumyynnit (käännetty arvonlisävero)
- Rakentamispalveluostot (käännetty arvonlisävero)

Vero ilmoitetaan kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain (Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä L 9.9.2016/768, 11–12§). Kuukausittain ilmoitettavan arvonlisäveron ilmoitus- ja maksupäivä on toisen kuukauden 12. päivä kyseisen verokauden päättymisestä (Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä 9.9.2016/768, 17§; 32§). Esimerkiksi tammikuun arvonlisävero on ilmoitettava ja maksettava maaliskuun 12 päivä. Neljännesvuosittain ilmoitettava ja maksettava arvonlisävero maksetaan samalla periaatteella kuin kuukausittain maksettava arvonlisävero, mutta vain kolmen kuukauden välein. Esimerkiksi tammi-maaliskuun arvonlisäveron ilmoitus- ja maksupäivä on toukokuun 12. päivä. Vuosittain maksettava arvonlisävero ilmoitetaan ja maksetaan viimeistään seuraavan vuoden helmikuun viimeisenä päivänä. (Vero.fi 2021b.)

7 TUTKIMUSTULOKSET JA YHTEENVETO

7.1 Tutkimustulokset

Opinnäytetyön tavoitteena oli koota selkeä ja helposti ymmärrettävä kokonaisuus kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksesta ja sen kirjaamisesta kirjanpitoon ja veroilmoitukseen. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kansainvälisen kaupan muodot, niiden arvonlisäverollisuudet ja -verottomuudet sekä miksi ja miten tällaiset kaupankäynnit kirjataan kirjanpitoon ja veroilmoitukseen.

Opinnäytetyön lähteinä on käytetty painettuja kirjoja sekä e-kirjoja, esimerkiksi Hakapään ym. kansainvälinen arvonlisäverotus -e-kirjaa (2016), Äärilän ym. päivittyvää arvonlisäverotus (2021) -e-kirjaa sekä Jokisen, Kojonkosken ja Takalon käytännön arvonlisäverotus -kirjaa (2017) ja Hyttisen ja Svensbergin kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus -kirjaa (2018). Lisäksi monet internet-sivut, kuten Vero.fi sekä lait, kuten arvonlisäverolaki (L 30.12.1993/1501) ovat olleet merkittäviä lähteitä. Lähteenä on käytetty myös kirjanpitolautakunnan yleisohjeita, esimerkiksi Yleisohjetta arvonlisäveron kirjaamisesta (2017).

Aineistoa analysoitaessa tärkeiksi asiakokonaisuuksiksi osoittautuivat Euroopan Unionin sisäinen ja ulkoinen kaupankäynti sekä kaupankäynnin arvonlisäverollisuudet ja -verottomuudet. Euroopan unionin sisäinen kaupankäynti on Euroopan unionin ulkoista kaupankäyntiä vaivattomampaa, koska sisäisten rajojen ylittävää kauppaa ei tarvitse tullata. Niin Euroopan Unionin sisäinen kuin ulkoinenkin kaupankäynti on myyjälle edullisempaa, koska arvonlisäveron maksun hoitaa ostaja. Kirjanpidossa kansainväliselle kaupankäynnille on omat kirjanpitotilinsä, joiden avulla kansainvälinen kaupankäynti ja sen arvonlisävero kirjataan veroilmoitukselle. Näiden kirjausten on mentävä oikein, koska ne vaikuttavat maksettavan tai palautettava arvonlisäveron määrään. Haastavuutensa kansainväliseen kauppaan tuovat erilaiset poikkeustapaukset. Esimerkiksi ketjukaupassa vain yksi rajojen ylittävä kauppa voi olla yhteisömyyntiä eli arvonlisäverotonta. Tämä tarkoittaa sitä, että ketjukaupan muut rajojen ylittävät kaupat ovatkin arvonlisäverollisia, vaikka muuten yhteisömyynnin eli arvonlisäverottoman myynnin edellytykset täyttyisivät.

7.2 Yhteenveto

Kansainvälisen kaupankäynnin muotoja ovat yhteisömyynti ja -hankinta, kolmikanta- ja ketjukauppa, vienti, maahantuonti ja palvelukauppa. Näistä kaupankäynnin muodoista arvonlisäverottomia ovat seuraavat kaupankäynnit:

- Yhteisömyynti.
- Vienti.
- Kolmikantakaupassa kuljetuksesta vastaavan yrityksen myynti (yhteisömyynti).
- Ketjukaupassa kuljetuksesta vastaavan yrityksen myynti EU:n sisälle (yhteisömyynti) tai ulkopuolelle (vient).
- Arvonlisäverotuksesta vapautetut palvelukaupat.

Arvonlisäverollisia kaupankäyntimuotoja ovat seuraavat kaupankäynnit:

- Yhteisöhankinta.
- Maahantuonti.
- Kolmikantakaupassa kuljetuksen päättymismaan ostajayritys (yhteisöhankinta).
- Ketjukaupassa tapahtuvat myynnit ja ostot, jotka eivät vastaa tavarankuljetuksesta.
- Ketjukaupassa maahantuojan roolissa oleva yritys.
- Palvelukaupat, joita ei ole vapautettu arvonlisäverotuksesta.

Kirjanpidossa kansainväliset kaupat kirjataan omille kirjanpito tileilleen, jotta arvonlisäveron ilmoitus veroilmoituksella on mahdollista ilmoittaa oikeissa kohdissaan. Yhteisömyynnit sekä kolmikantakaupan ja ketjukaupan tavaroiden kuljetuksesta vastaavan yrityksen myynnit kirjataan kirjanpitoon tilille "Yhteisömyynti 0%". Yhteisöhankinnat sekä kolmikantakaupan ja ketjukaupan kuljetuksen päättymismaan yrityksen ostot kirjataan "Yhteisöhankinnat 24%". Kolmikantakaupassa ensimmäisen ostajan/toisen myyjän ostot

kirjataan tilille "Kolmikantakaupan ostot 0%" ja myynnit "Kolmikantakaupan myynnit 0%", jotta ne voidaan ilmoittaa yhteenvetoilmoituksella. Vienti kirjataan "Vienti 0%" ja Maahantuonti "Maahantuonti 24%". Palvelumyynnit EU:n sisältä kirjataan "Yhteisöpalvelumyynti 0%" ja palveluostot "Yhteisöpalveluhankinnat 24%".

Veroilmoituksella "Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin"- kohdassa ilmoitetaan yhteisömyynnit sekä ketjukaupan ja kolmikantakaupan tavaroiden kuljetuksesta vastaavan myyntiyrityksen myynnit. "Tavaraostot muista EU-maista"- ilmoitetaan yhteisöhankinnat sekä ketjukaupan ja kolmikantakaupan kuljetuksen päättymisvaltion ostoyrityksen ostot. Lisäksi näiden ostojen vero ilmoitetaan "Vero tavaraostoista muista EU-maista"- kohdassa. Viennit EU:n ulkopuolelle ilmoitetaan "0-verokannan alainen liikevaihto"- kohdassa ja maahantuonti ilmoitetaan kohdassa "Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta" ja maahantuonnin vero "Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta"- kohdassa. Arvonlisäverotuksesta vapautuneet palvelumyynnit ilmoitetaan "Palveluiden myynnit muihin EU-maihin". Palveluostoissa käytettävän käännetyn arvonlisäveron vuoksi palveluostot ilmoitetaan "Palveluostot muista EU-maista"- kohdassa ja palveluostojen vero kohdassa "Vero palveluostoista muista EU-maista".

LÄHTEET

- Fredman, J. & Ojala, M. 5.12.2017. Maahantuonnin arvonlisäverotus muuttuu. [Verkkosivu]. Tilisanomat.fi. [Viitattu 25.1.2021]. Saatavana: <https://tilisanomat.fi/verotus/maahantuonnin-arvonlisaverotus-muuttuu>
- Hakapää, S., Huhtala, H., Johansson, A., Lindholm, M. & Paavolainen, J. 2016. Kansainvälinen arvonlisäverotus. [Verkkokirja]. Helsinki: Helsingin kamari Oy. [Viitattu 17.1.2021]. Saatavana Kauppakamaritieto- palvelusta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Hyttinen, P. & Svensberg, S. 2018. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. Helsinki: ST-akatemia.
- Intrastat. Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/intrastat/mita-intrastatissa-ilmoitetaan>
- Itkonen, I. 2018. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. [Verkkojulkaisu]. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalan yksikkö, liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: <https://core.ac.uk/download/pdf/161424375.pdf>
- Joki-Korpela, T. Jokinen, M. Klemola, A. Kontu, J. & Vilppula, T. 2009. Käytännön arvonlisäverotus. Helsinki: Otava.
- Jokinen, M., Kojonkoski, M. & Takalo, T. 2017. Käytännön arvonlisäverotus. Helsinki: ST-Akatemia.
- Juusela, L. 10.8.2017. Ketjukaupat kansainvälisen tavarakaupan arvonlisäverotuksessa. [Verkkosivu]. Tuokko.fi. [Viitattu 25.1.2021]. Saatavana: <https://tuokko.fi/ketjukaupat-kansainvalisen-tavarakaupan-arvonlisaverotuksessa/>
- Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 1.2.2011. [Verkkojulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 27.4.2021]. Saatavana: https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/KILA_menetelm_ohje_01_02_11_.pdf
- Koivumäki, J. 13.3.2018. Maahantuonnin arvonlisäverotus. [Verkkosivu]. Helsingin Seudun Kauppakamari. [Viitattu 15.2.2021]. Saatavana: <https://helsinki.chamber.fi/maahantuonnin-arvonlisaverotus/#e4a1a280>
- L. 30.12.1993/1501. Arvonlisäverolaki.
- L.30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki.
- L. 9.9.2016/768. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä.

Linnakangas, E. & Juanto, L. 2008. Arvonlisäverotus ja muu kulutusverotus. Helsinki: Talentum.

Makkonen, S. Ei päiväystä. Wordpress: Ulkomaankauppa. [Blogikirjoitus]. [Viitattu 20.2.2021]. Saatavana: <https://smakkonen.wordpress.com/aiheet/kirjanpito/ulkomaankauppa/>

Marjamäki, P. 2019. EU-tavarakaupan arvonlisäverotus. [Verkkajulkaisu]. Vaasa: Vaasan yliopisto. Johtamisen yksikkö, hallintotieteiden maisteri. Pro gradu -tutkielma. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/8220/UVA_2019_marjam%c3%a4ki_paula_pdf.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Marjanen, A. 2020. Arvonlisäverotus kansainvälisen kaupan liiketapahtumissa. [Verkkajulkaisu]. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu. Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö, liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/341336/Marjanen_Anniina.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Mitä on vienti? Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/yrittysasiakkaat/vienti/mita-vienti-on->

Mitä Intrastatissa ilmoitetaan? Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/intrastat>

Ruohola, T. 20.5.2008. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. [Verkkajulkaisu]. Tilisanomat.fi. [Viitattu 25.2.2021]. Saatavana: <https://tilisanomat.fi/koulut/arvonlisaverokoulu-koulut/kansainvalisen-kaupan-arvonlisaverotus-0>

Seristö, H. 2002. Kansainvälinen liiketoiminta. [Verkkokirja]. Helsinki: WSOY. [Viitattu 17.1.2021]. Saatavana Ellibs-e-kirjakokoelmasta. Vaatii käyttöoikeuden.

Sirpoma, P. & Tannila E. 2014. Arvonlisäverotus. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari.

Tannila, E., Kukkonen, J. & Päckilä, J. 2013. Arvonlisäveron laskutus ja raportointi. Helsinki: Helsingin Kauppakamari Oy.

Valtiovarainministeriö. Ei päiväystä. Arvonlisävero. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://vm.fi/verotus/arvonlisaverotus>

Vero.fi. 2017a. Kaukomyyntiä koskevat arvonlisäverosäännökset Suomessa. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48631/kaukomyyntia_koskevat_arvonlisaverosaan/

- Vero.fi. 2017b. Maahantuonnin arvonlisäverotus. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]
Saatavana: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/maahantuonnin-arvonlisavero/
- Vero.fi. 2017c. Maahantuonnin arvonlisäverotusmenettelystä 1.1.2018 alkaen. (Laatijat M. Jokinen & A. Kaleva). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/61955/maahantuonnin-arvonlis%C3%A4verotusmenettelyst%C3%A4-1.1.2018-alkaen/>
- Vero.fi. 2017d. Viennin arvonlisäverotus. (Laatijat P. Taipalus & J. Jalava). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48667/vientikaupan_arvonlisaverotu2/
- Vero.fi. 2018a. Maahantuonnin arvonlisäveron peruste. (Laatijat M. Jokinen & T. Nummela). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/67624/maahantuonnin-arvonlis%C3%A4veron-peruste/>
- Vero.fi. 2019a. Palvelujen ulkomaankaupan arvonlisäverotus. (Laatijat M. Jokinen & J. Pajunen). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48679/palvelujen-ulkomaankaupan--arvonlis%C3%A4verotus/>
- Vero.fi. 2020a. Mikä on arvonlisävero? [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/mik%C3%A4-arvonlis%C3%A4vero-on/>
- Vero.fi. 2020b. Ulkomaankauppa EU-maiden välillä - yhteisökauppa. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/yhteis%C3%B6kauppa/
- Vero.fi. 2021a. Arvonlisäveron erityisjärjestelmät. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2021].
Saatavana: <https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/ulkomaankauppa/arvonlis%C3%A4veron-erityisj%C3%A4rjestelm%C3%A4t-onestopshop/>
- Vero.fi 2021b. Arvonlisäveron ilmoitus- ja maksuohjeet. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021].
Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/milloin-ilmoitan-ja-maksan/>
- Vero.fi. 2021c. Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus – ilmoitusohjeet. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/yhteis%C3%B6kauppa/yhteenvetoilmoitus--ilmoitusohjeet/
- Vero.fi. 2021d. Arvonlisäverotus EU-tavarakaupassa. (Laatijat M. Jokinen & T. Reini). [Verkkosivu]. [Viitattu 25.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero->

[ohjeet/ohje-hakusivu/48691/arvonlis%C3%A4verotus-eu-tavarakaupassa/#8-
ketjuliiketoimista](https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/ALV_YO_1711.pdf)

Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta. 31.10.2017. [Verkkajulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 14.3.2021]. Saatavana:

https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/ALV_YO_1711.pdf

Yleisohje ulkomaanrahan määräisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta euromääräiseksi. 13.12.2015. [Verkkajulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 20.2.2021]. Saatavana: <https://kirjanpitolautakunta.fi/voimassaolevat>

Yrittäjät. Ei päiväystä. Yrityksen kirjanpito. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana:

[https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yrityksen-
perustaminen/yrityksen-kirjanpito-566](https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yrityksen-perustaminen/yrityksen-kirjanpito-566)

Äärilä, L., Nieminen, A., Jokinen, M., Anttila, R. & Pikkujämsä, M. 2021. Arvonlisäverotus. [Verkkokirja]. Helsinki: WSOYpro. [Viitattu 27.4.2021]. Saatavana AlmaTalent-palvelusta. Vaatii käyttöoikeuden.

LIITTEET

Liite 1. Opas kansainvälisen kaupan kirjaamisesta kirjanpitoon ja veroilmoitukselle

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Jonna Roponen

Opas kansainvälisen kaupan kirjaamiseen kirjanpitoon ja veroilmoitukselle

Opinnäytetyö

Kevät 2021

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tradenomi (AMK) Liiketalous

SISÄLTÖ

SISÄLTÖ	1
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	3
1. ALUKSI	5
2 YHTEISÖMYYN TI	6
2.1 Yhteisömyynti kirjanpidossa	6
2.2 Yhteisömyynti veroilmoituksella	6
3 YHTEISÖHANKINTA	8
3.1 Yhteisöhankinta kirjanpidossa	8
3.2 Yhteisöhankinta veroilmoituksella	8
4 KOLMIKANTAKAUPPA	10
4.1 Kolmikantakauppa kirjanpidossa	10
4.1.1 Ensimmäinen myyjä	10
4.1.2 Ensimmäinen ostaja/toinen myyjä	10
4.1.3 Viimeinen ostaja	11
4.2 Kolmikantakauppa veroilmoituksella	11
4.2.1 Ensimmäinen myyjä	11
4.2.2 Ensimmäinen ostaja/toinen myyjä	12
4.2.3 Viimeinen ostaja	12
5 KETJUKAUPPA	14
5.1 Ketjukauppa kirjanpidossa	14
5.1.1 Ketjukauppa yhteisökauppana	14
5.2 Ketjukauppatavaran kuljetus suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle	14
5.3 Ketjukauppa veroilmoituksella	16
5.3.1 Ketjukauppa yhteisökauppana	16
5.3.2 Ketjukauppatavaran kuljetus suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle	17

6	VIENTI	19
6.1	Vienti kirjanpidossa	19
6.2	Vienti veroilmoituksella	19
7	MAAHANTUONTI.....	21
7.1	Maahantuonti kirjanpidossa.....	21
7.2	Maahantuonti veroilmoituksella	23
8	PALVELUKAUPPA.....	24
8.1	Palvelukauppa kirjanpidossa	24
8.2	Palvelukauppa veroilmoituksella	25
9	YHTEENVETOILMOITUS	28
	LÄHTEET	29

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuva 1. Yhteisömyynnin ja yhteisömyyntiin liittyvien ostojen arvonlisäveron kirjaaminen veroilmoitukselle ja niiden vaikutus maksettavaan arvonlisäveroon	7
Kuva 2. Yhteisöhankinnan kokonaismäärän ja arvonlisäveron kirjaaminen kirjanpitoon ja sen vaikutus maksettavaan arvonlisäveroon	9
Kuva 3. Kolmikantakaupan ensimmäisen myyjän yhteisömyynnin kirjaus veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	12
Kuva 4. Kolmikantakaupan viimeisen ostajan yhteisöhankinnan kirjaus kirjanpitoon ja sen vaikutus maksettavaan veroon.....	13
Kuva 5. Ketjukaupan yhteisömyynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	16
Kuva 6. Ketjukaupan yhteisöhankinnan kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	17
Kuva 7. Ketjukaupan kotimaan myynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	18
Kuva 8. Viennin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon. ...	20
Kuva 9. Maahantuonnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	23
Kuva 10. Yhteisösääntöjen mukaisen palvelumyynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.....	25
Kuva 11. Yhteisösääntöjen mukaisen palveluoston kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	26
Kuva 12. Kuluttajalle myydyin palvelunkirjaus veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon	27
Kuva 13. Yhteenvetoilmoitus.	28

Kuvio 1. Yhteisömyynnin kirjaus kirjanpitoon	6
Kuvio 2. Yhteisöhankinnan kirjaus kirjanpitoon	8
Kuvio 3. Kolmikantakauppa tilanteen ensimmäisen myyjän myyntikirjaus kirjanpitoon .	10
Kuvio 4. Kolmikantakauppa tilanteen ensimmäisen ostajan ja toisen myyjän myynti- ja ostokirjaus kirjanpitoon.	11
Kuvio 5. Kolmikantakauppa tilanteen viimeisen ostajan ostokirjaus kirjanpitoon	11
Kuvio 6. Ketjukaupan kirjaaminen kirjanpitoon, kun tavara kuljetetaan jokaiseen myynti- ja ostomaahan	14
Kuvio 7. Ketjukaupan ostojen ja myyntien kirjaus kirjanpitoon ennen yhteisökauppaa..	15
Kuvio 8. Ketjukaupan yhteisökauppatilanne.	15
Kuvio 9. Ketjukaupan yhteisökaupan jälkeinen myynti- ja ostotapahtuma.	15
Kuvio 10. Viennin kirjaaminen kirjanpitoon	19
Kuvio 11. Maahantuonnin ostolaskun kirjaaminen kirjanpitoon	21
Kuvio 12. Maahantuonnin kuljetus- ja huolintalaskun kirjaus kirjanpitoon	21
Kuvio 13. Maahantuonnin arvonlisäveron kirjaus kirjanpitoon.....	22
Kuvio 14. Maahantuonnin kurssierojen kirjaus kirjanpitoon.....	22
Kuvio 15. EU-jäsenmaiden välisen palvelun myynnin kirjaaminen kirjanpitoon.....	24
Kuvio 16. EU-jäsenmaiden välisen palvelun oston kirjaaminen kirjanpitoon	24
Kuvio 17. Palvelun myynti kuluttajalle	25

1. ALUKSI

Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus on haastava osa-alue taloushallinnossa. Kansainvälisen kaupan muotoja on useita ja ne käsitellään kukin omalla tavallaan kirjanpidossa ja veroilmoituksella. Opinnäytetyön alun teoria osuudessa käytiin läpi kansainvälisen kaupan muodot ja niiden arvonlisäverollisuudet ja -verottomuudet ja tämän oppaan avulla siirrytään käsittelemään kansainvälisen kaupan kirjaamista kirjanpitoon ja veroilmoitukseen.

Tässä oppaassa käsitellään konkreettisesti kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksen kirjaamista kirjanpitoon ja veroilmoitukseen. Opas on otsikoitu kansainvälisten kauppamuotojen mukaisesti ja jokaisen kaupankäyntimuodon ensimmäisessä osiossa käsitellään kyseisen kauppatilanteen kirjaamista kirjanpitoon tiliristikoiden avulla, jonka jälkeen käsitellään kauppamuodon kirjaamista veroilmoitukseen kuvakaappauksia apuna käyttäen.

2 YHTEISÖMYyntI

2.1 Yhteisömyynti kirjanpidossa

Yhteisömyynnissä käytetään käännteistä arvonlisäverotusta eli myynti on arvonlisäverotonta myyntiä (Satu Makkonen, [viitattu 14.2.2021].) Jotta yhteisömyynnin laskutosite voidaan hyväksyä kirjanpitoon, laskulla on oltava verottomuusperuste, esimerkiksi ”ALV 0%, yhteisömyynti” tai ”VAT 0%, intra-Community Supply” sekä myyjän että ostajan ALV-tunniste (Ruohola 20.5.2008). Yhteisömyynti kohdistetaan sen jälkeiselle kuukaudelle, jolloin tavara on toimitettu (Vero.fi 2021d). Kirjanpitolain 2 luvun 2 § velvoittaa kirjanpitotilien sisältöjen samankaltaisuuteen, joten koska yhteisömyynneistä on tehtävä yhteenvetoilmoitus (Arvonlisäverolaki L 30.12.1993/1501, 72§) sekä yhteisömyynti ilmoitetaan veroilmoituksella omassa kohdassaan ”Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin” (Vero.fi 2020b), on yhteisömyynti kirjattava kirjanpidossa omalle tililleen.

Pankkitili	Yhteisömyynti 0%
1 000	1 000

Kuvio 1. Yhteisömyynnin kirjaus kirjanpitoon.

2.2 Yhteisömyynti veroilmoituksella

Yhteisömyynnit ilmoitetaan kausiveroilmoituksella kohdassa ”Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin” (Vero.fi 2021e). Yhteisömyynnit on ilmoitettava myös yhteenvetoilmoituksella. Yhteisömyynnit ovat arvonlisäverottomia, joten yhteisömyynnit eivät vaikuta arvonlisäveron määrään. Elinkeinoharjoittajalla, joka harjoittaa sekä yhteisö- että kotimaan myyntiä, on oikeus vähentää yhteisömyynneihin kohdistuneiden ostojen arvonlisävero. Tämä vähennettävä vero ilmoitetaan veroilmoituksella ”Verokauden vähennettävä vero”-kohdassa. (Vero.fi 2021d.)

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="50,00 €"/>	
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella? Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.	<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/>	

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero

-50,00 €

Palautukset maksetaan tavallisesti heti käsittelyn jälkeen pankkitilille. Halutessasi voit määrittää oma-aloitteisille veroille palautusrajan, jolloin vain palautusrajan ylittävä määrä maksetaan takaisin.

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="2 000,00 €"/>	
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit (käännetty verovelvollisuus)	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Rakentamispalvelun ja metalliromun ostot	<input type="text" value="0,00 €"/>	

Kuva 1. Yhteisömyynnin ja yhteisömyyntiin liittyvien ostojen arvonlisäveron kirjaaminen veroilmoitukselle ja niiden vaikutus maksettavaan arvonlisäveroon.

3 YHTEISÖHANKINTA

3.1 Yhteisöhankinta kirjanpidossa

Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501), 1 luvun 1 § mukaan yhteisöhankinta on arvonlisäverollista ja siitä on maksettava arvonlisävero. Jos tavara on ostettu yritystoiminnan käyttöön, yritys on oikeutettu vähentämään yhteisöhankinnan arvonlisäveron määrän. Veroilmoituksella vähennyskelpoinen yhteisöhankinta on kuitenkin ilmoitettava, vaikka arvonlisäveroa ei tarvitsisikaan maksaa. (Kirjanpitolautakunta 31.10.2017.) Tämän vuoksi sekä yhteisöhankinnalle, että hankinnan arvonlisäverolle on kirjanpidossa oltava omat tilinsä.

Pankkitili	Yhteisöhankinnat 24%	Yhteisöhankinnan suoritettava alv	Yhteisöhankinnan vähennettävä alv
1 000	1 000	240	240

Kuvio 2. Yhteisöhankinnan kirjaus kirjanpitoon.

3.2 Yhteisöhankinta veroilmoituksella

Yhteisöhankintojen kokonaismäärä ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksella kohdassa "Tavaraostot muista EU-maista". Koska yhteisöhankinta on käännetyn arvonlisäverotuksen vuoksi arvonlisäverollista, yhteisöhankintojen arvonlisäveron kokonaismäärä ilmoitetaan kohdassa "Vero tavaraostoista muista EU-maista". Tämä lisää arvonlisäverotuksella maksettavan arvonlisäveron määrää. Jos yhteisöhankinta on vähennyskelpoinen, arvonlisävero on ilmoitettava myös kohdassa "Verokauden vähennettävä vero", jolloin maksettavan arvonlisäveron määrä pienenee. (Vero.fi 2021d.)

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="720,00"/>	€	?
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
------------------------------	-----------------------------------	---	---

Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?

Kyllä

Ei

Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero**720,00 €**

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="3 000,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Kuva 2. Yhteisöhankekokonaisuuden kokonaismäärän ja arvonlisäveron kirjaaminen kirjanpitoon ja sen vaikutus maksettavaan arvonlisäveroon.

4 KOLMIKANTAKAUPPA

4.1 Kolmikantakauppa kirjanpidossa

4.1.1 Ensimmäinen myyjä

Kolmikantakaupassa on mukana kolme yritystä, joten kaikkien yritysten kirjanpitokirjaukset kirjataan omalla tavallaan. Ensimmäisen myyjän myynti katsotaan yhteisömyynniksi, olettaen että kolmikantakaupan säädökset toteutuvat. (Hakapää ym. 2016.) Tämän myynnin laskutuksessa sovelletaan yhteisömyynnin säädöksiä.

Pankkitili	Yhteisömyynti 0%
1 500	1 500

Kuvio 3. Kolmikantakauppa tilanteen ensimmäisen myyjän myyntikirjaus kirjanpitoon.

4.1.2 Ensimmäinen ostaja/toinen myyjä

Jos kolmikantakaupan tavara kuljetetaan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle, ei toisen ostajan ostoa eikä myyntiä katsota yhteisökaupaksi (Jokinen ym. 2017, 58). Toinen myyjä kirjaa myyntilaskuunsa oman ja ostajan arvonlisäverotunnisteen ja maininnan ”kolmikantakauppa” tai ”triangulation”. Näiden lisäksi laskulla on oltava ”ALV 0%”, ”ALV 63 g§” tai ”arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY 141 art.” sekä ”käännetty arvonlisäverovelvollisuus” tai ”reverse change”. (Vero.fi 2019c.) Nämä ostot ja myynnit ilmoitetaan yhteenvetoilmoituksella, mutta ei kausiveroilmoituksella (Hakapää ym. 2016, 128–129).

Pankkitili		Kolmikantakauppa ostot 0%		Kolmikantakauppa myynnit 0%	
2 000	1 500	1 500			2 000

Kuvio 4. Kolmikantakauppa tilanteen ensimmäisen ostajan ja toisen myyjän myynti- ja ostokirjaus kirjanpitoon.

4.1.3 Viimeinen ostaja

Viimeinen ostaja eli tavaran päättymismaan yritys käsittelee ostonsa yhteisöhankintana oman maansa säädösten ja toisen myyjän laskuttaman hinnan mukaisesti (Joki-Korpela ym. 2009, 46).

Pankkitili	Yhteisöhankinnat 24%	Yhteisöhankinnan suoritettava alv	Yhteisöhankinnan vähennettävä alv
2 000	2 000	480	480

Kuvio 5. Kolmikantakauppa tilanteen viimeisen ostajan ostokirjaus kirjanpitoon.

4.2 Kolmikantakauppa veroilmoituksella

4.2.1 Ensimmäinen myyjä

Kolmikantakauppatilanteessa ensimmäisen myyjän myynti on yhteisömyyntiä, joten kyseinen myynti ilmoitetaan kohdassa "Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin". Lisäksi ensimmäisen myyjän on tehtävä yhteenvetoilmoitus. (Vero.fi 2021c.)

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella? Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.	<input checked="" type="button" value="Kyllä"/> <input type="button" value="Ei"/>	

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero

0,00 €

Myyntit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="5 000,00 €"/>	
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit (käännetty verovelvollisuus)	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Rakentamispalvelun ja metalliromun ostot	<input type="text" value="0,00 €"/>	

Kuva 3. Kolmikantakaupan ensimmäisen myyjän yhteisömyynnin kirjaus veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

4.2.2 Ensimmäinen ostaja/toinen myyjä

Ensimmäinen ostaja eli toinen myyjä ei ilmoita kolmikantakaupan ostoaan arvonlisäveroilmoituksella, vaan pelkästään yhteenvetoilmoituksella. Myynti ilmoitetaan yhteenvetoilmoituksella kohdassa ”Kolmikantakauppa”. (Vero.fi 2021c.)

4.2.3 Viimeinen ostaja

Viimeinen ostaja eli tavarahan päättymismaan yritys käsittelee ostonsa yhteisöhankintana oman maansa säädösten ja toisen myyjän laskuttaman hinnan mukaisesti. Viimeisen ostajan osto ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksella kohdassa ”Tavarat muista EU-maista” ja oston arvonlisäveron määrä kohdassa ”Vero tavaraostoista muista EU-maista”. Lisäksi

vähennyskelpoisen oston arvonlisäveron määrä merkitään kohtaan ”Verokauden vähennettävä vero”. (Vero.fi 2021d.)

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="1 200,00"/>	€	
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?	<input type="button" value="Kyllä"/> ☒ <input type="button" value="Ei"/>		
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.			

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero

1 200,00 €

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="5 000,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Kuva 4. Kolmikantakaupan viimeisen ostajan yhteisöhankinnan kirjaus kirjanpitoon ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

5 KETJUKAUPPA

5.1 Ketjukauppa kirjanpidossa

5.1.1 Ketjukauppa yhteisökauppana

Jos ketjukaupassa on osallisena esimerkiksi neljä eri EU-jäsenvaltion elinkeinoharjoittajaa ja tavara kuljetetaan jokaiseen ostomaahan, on kyseessä yhteisömyynti ja -hankinta (Vero.fi 2021d).

	Pankkitili	Yhteisöhankinnat 24%	Yhteisöhankinnan suoritettava alv	Yhteisöhankinnan vähennettävä alv	Yhteisömyynti 0%
Osto	2 000	2 000			
Alv			480	480	
Myynti	3 000				3 000

Kuvio 6. Ketjukaupan kirjaaminen kirjanpitoon, kun tavara kuljetetaan jokaiseen myynti- ja ostomaahan.

5.2 Ketjukauppatavaran kuljetus suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle

Kun tavara kuljetetaan ketjukaupassa suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle, ketjukauppatapahtumassa saa olla vain yksi yhteisömyynti ja -osto (Hakapää ym. 2016, 139–140). Ennen ketjukaupassa tapahtuvaa yhteisökauppaa, myynnit verotetaan sen valtion mukaan, josta tavarat kuljetetaan ostajalle (Vero.fi 2021d). Esimerkiksi jos ketjukaupassa on mukana kolme suomalaista ja kaksi saksalaista elinkeinoharjoittajaa, ennen yhteisökauppaa tapahtuvat myynnit ja ostot verotetaan Suomen arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) mukaan.

	Pankkitili		Ostot 24%		Myynnit 24%	
Osto		1 000	1 000			
Myynti	1 500					1 500

Kuvio 7. Ketjukaupan ostojen ja myyntien kirjaus kirjanpitoon ennen yhteisökauppaa.

Suomen ja Saksan välinen yhteisökauppa kirjataan yhteisömyyntinä ja -hankintana.

Suomi, Yhteisömyynti:			Saksa, Yhteisöhankinta:		
Pankki	Yhteisömyynti 0%		Pankkitili	Yhteisöhankinnat 19%	
3 000		3 000	3 000	3 000	

Kuvio 8. Ketjukaupan yhteisökauppatilanne.

Yhteisökaupan jälkeiset myynnit verotetaan kuljetuksen päättymisvaltion, tässä tapauksessa Saksan arvonlisäverolain, mukaan.

Saksa, Myynti:			Saksa, Osto:		
Pankki	Myynti 19%		Pankkitili	Ostot 19%	
3 200		3 200	3 200	3 200	

Kuvio 9. Ketjukaupan yhteisökaupan jälkeinen myynti- ja ostotapahtuma.

5.3 Ketjukauppa veroilmoituksella

5.3.1 Ketjukauppa yhteisökauppana

Ketjukaupan yhteisömyynnit ilmoitetaan veroilmoituksella kohdassa ”Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin (Vero.fi 2021e) ja yhteisöhankintojen kokonaismäärä ”Tavaraostot muista EU-maista” ja vero kohdassa ”Vero tavaraostoista muista EU-maista” (Vero.fi 2021d).

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?		<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/>	
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.			
Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero		0,00 €	

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="2 500,00"/>	€	?
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Kuva 5. Ketjukaupan yhteisömyynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="600,00"/>	€	
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?	<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/>		
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.			

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero**600,00 €**

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="2 500,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Kuva 6. Ketjukaupan yhteisöhankinnan kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

5.3.2 Ketjukauppatavaran kuljetus suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle

Ketjukaupan ensimmäiset myynnit verotetaan kotimaan myyntinä. Suomen myyntien arvonlisävero ilmoitetaan näin ollen ”Vero kotimaan myynneistä verokannoittain”. (Vero.fi 2021d.)

Vero kotimaan myynneistä verokannoittain

24 %:n vero	<input type="text" value="700,00 €"/>	?
14 %:n vero	<input type="text" value="0,00 €"/>	
10 %:n vero	<input type="text" value="0,00 €"/>	

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	?
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00 €"/>	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00 €"/>	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00 €"/>	?
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?	<input type="button" value="Kyllä"/> ☒ ☐	?
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.		

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero**700,00 €**

Kuva 7. Ketjukaupan kotimaan myynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

6 VIENTI

6.1 Vienti kirjanpidossa

Vienti- tapahtumassa tavara toimitetaan EU-jäsenvaltiosta EU:n ulkopuoliseen valtioon. Tullin kautta siirtynyt tavara on kirjanpidossa arvonlisäverotonta ja on vähennysoikeutettu myyjän veroilmoituksessa. (Makkonen, [viitattu 20.2.2021].) Vientilaskuun on kirjattava verottomuusmerkintä, esimerkiksi ”Veroton myynti”, ”VAT 0%”, ”ALV 0%, veroton myynti EU:n ulkopuolelle” tai ”ALV 70 §”. EU:n ulkopuolinen vienti täytyy myös todentaa kirjanpidossa esimerkiksi vienti-ilmoituksella. Vienti-ilmoitus luovutetaan Tullille, jonka jälkeen myyjä saa Tullilta luovutuspäätöksen. (Vero.fi 2017d.)

Pankki	Vientimyynti 0%
6 000	6 000

Kuvio 10. Viennin kirjaaminen kirjanpitoon.

6.2 Vienti veroilmoituksella

Viennit ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksella kohdassa ”0-verokannan alainen liikevaihto”. Arvonlisäverollista vienti- ja kotimaan myyntiä harjoittavalla elinkeinoharjoittajalla on oikeus vähentää vientiin kohdistuvien ostojen arvonlisävero. Tämän vähennyskelpoisen arvonlisäveronmäärä ilmoitetaan kohdassa ”Verokauden vähennettävä vero”. (Vero.fi 2017d.)

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="100,08 €"/>	
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella? Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.	<input type="button" value="Kyllä"/> ☒ <input type="button" value="Ei"/>	
Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero		-100,08 €
 Palautukset maksetaan tavallisesti heti käsittelyn jälkeen pankkitilille. Halutessasi voit määrittää oma-aloitteisille veroille palautusrajan, jolloin vain palautusrajan ylittävä määrä maksetaan takaisin.		
Myynnit, ostot ja maahantuonnit		
0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="4 500,00 €"/>	

Kuva 8. Viennin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

7 MAAHANTUONTI

7.1 Maahantuonti kirjanpidossa

Maahantuonti on arvonlisäverollista ja maahantuojan velvollisuutena on itse laskea veron peruste sekä suoritettava että ilmoitettava arvonlisävero Verohallinnolle (Fredman & Ojala 5.2.2017). Veron laskemisessa otetaan tullausarvon lisäksi huomioon lastaus-, kuljetus-, purkaus-, vakuutus-, ja maahantuonnin kustannukset (Makkonen, [viitattu 20.2.2021].) Arvonlisäverolain (L 30.12.1993/1501) 91 pykälän mukaan kustannukset huomioidaan vain ensimmäiseen Suomessa sijaitsevaan määräpaikkaan asti. Veron ilmoittamiskausi on tullauspäätöksessä oleva päivämäärä (Fredman & Ojala 5.2.2017).

Ostovelat	Maahan- tuontiotot
2 492	2 492

Kuvio 11. Maahantuonnin ostolaskun kirjaaminen kirjanpitoon.

Ostovelat	Ostorahtit 0%	Tullausmaksut	Huolinta 24%	Alv-saaminen
1 024	700	200	100	24

Kuvio 12. Maahantuonnin kuljetus- ja huolintalaskun kirjaus kirjanpitoon.

Maahantuonnin laskut eivät yleensä ole euromääräisiä. Lasku muutetaan euroiksi maksupäivän valuuttakurssin mukaan, mutta KILAN ulkomaanrahan määräisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta euromääräiseksi- yleisohjeen mukaan voidaan käyttää kirjauksissa koko kuukauden samaa kurssia, edellyttäen, että kurssierot ovat vähäisiä. Tulli kuitenkin käyttää koko kuukauden samaa valuuttakurssia, joten tullauspäätöksen saapuessa, tullin laskema vientioston hinta voi olla eri suuruinen.

(Koivumäki 13.3.2018.) Arvonlisäveron laskemiseen otetaan huomioon tullauspäätöksen arvo sekä kuljetus- ja tullausmaksut. Ylhäällä olevassa esimerkissä huolintamaksussa on arvonlisävero 24%, mikä tarkoittaa huolinnan tapahtumista Suomessa, joten huolintamaksu jää maahantuonnin arvonlisäveron laskussa pois laskuista, koska huolintamaksu on kirjattu jo kirjanpidossa arvonlisäverolliselle tilille, jolloin sen arvonlisävero on jo huomioitu. (Makkonen, [viitattu 20.2.2021].) Jos tullauspäätöksen arvo olisi esimerkiksi 2500 euroa, tähän arvoon lisättäisiin maahantuonnin ostorahdi, 700 euroa ja tullausmaksut, 200 euroa, veron peruste olisi tällöin 3 400 euroa. 24 prosentin arvonlisäveron määrä kyseisestä summasta olisi siis 816 euroa.

Alv-saamiset	Alv-velka
816,00	816,00

Kuvio 13. Maahantuonnin arvonlisäveron kirjaus kirjanpitoon.

Maahantuonnin kurssierot on oikaistava kirjanpidossa. Kirjanpitolausituksen yleisohjeen ulkomaanrahan määräisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta euromääräiseksi mukaan kurssierot on oikaistava viimeistään tilinpäätöksessä. Ylhäällä olevan esimerkin mukaan maahantuonnin ostolasku on kirjattu kirjanpitoon summalla 2 492, mutta tullauspäätöksessä maahantuonnin arvo oli 2 500 euroa. Tullauspäätöksen ja kirjanpidon arvot eroavat toisistaan siis 8 eurolla.

Ostovelat	Maahan tuontiotot	Pankkitili	Kurssierot
2 492	2 492	2 500	8,00

Kuvio 14. Maahantuonnin kurssierojen kirjaus kirjanpitoon.

7.2 Maahantuonti veroilmoituksella

Maahantuonti on arvonlisäverollista ja tavaroiden ostohinta ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksella ”Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta” -kohdassa ja maahantuonnin veron määrä kohdassa ”Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta”. (Vero.fi 2019b.)

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="1 440,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Ilmoitatko alarajhuojennuksen tietoja tällä verokaudella?	<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/>		
Ilmoita alarajhuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.			

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero

1 440,00 €

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="6 000,00"/>	€	

Kuva 9. Maahantuonnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

8 PALVELUKAUPPA

8.1 Palvelukauppa kirjanpidossa

Kun palvelut myydään tai ostetaan EU:n jäsenvaltioiden välillä, palveluostot ja –myynnit käsitellään kirjanpidossa samalla tavalla kuin tavaran yhteisömyynti ja -hankinta. Palvelut on kirjattava kuitenkin omalle tililleen, koska palvelukauppa ilmoitetaan veroilmoituksessa omassa kohdassaan. (Makkonen, [viitattu 20.2.2020].)

Pankkitili	Yhteisöpalvelu myynti 0%
1 000	1 000

Kuvio 15. EU-jäsenmaiden välisen palvelun myynnin kirjaaminen kirjanpitoon.

Pankkitili	Yhteisöpalvelu- hankinnat 24%	Yhteisöhankinnan suoritettava alv	Yhteisöhankinnan vähennettävä alv
2 000	2 000	480	480

Kuvio 16. EU-jäsenmaiden välisen palvelun oston kirjaaminen kirjanpitoon.

Kun palvelu myydään kuluttajalle, verotetaan tapahtuma myyjän sijoittautumismaan mukaan (Vero.fi 2019a).

Suomi, Palvelun myyjä:	
Pankki	Palvelu- myynti 24%
300	300

Kuvio 17. Palvelun myynti kuluttajalle.

8.2 Palvelukauppa veroilmoituksella

Yleissäännösten mukainen palvelumyynnin määrä, kun palvelumyynnissä on käytetty käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta, ilmoitetaan kohdassa ”Palvelujen myynnit muihin EU-maihin” (Vero.fi 2019b).

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	0,00 €	?
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?		
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.		<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/> ?

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero 0,00 €

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	0,00 €	?
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	0,00 €	?
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	1 000,00 €	
Tavaraostot muista EU-maista	0,00 €	
Palveluostot muista EU-maista	0,00 €	

Kuva 10. Yhteisösääntöjen mukaisen palvelumyynnin kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

Yleissäännön mukaiset palveluostot, jotka on ostettu Euroopan unionin verovelvolliselta elinkeinoharjoittajalta käännetyn arvonlisäverovelvollisuudella, ilmoitetaan oston vero kohdassa ”Vero palveluostoista muista EU-maista”. Palveluoston kokonaismäärän ilmoituskohta on ”Palveluostot muista EU-maista”. (Vero.fi 2019b.)

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="500,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Ilmoitatko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?	<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/>		?
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.			

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero

500,00 €

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="2 083,00"/>	€	

Kuva 11. Yhteisösääntöjen mukaisen palveluoston kirjaaminen veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

Kuluttajalle myydyt palvelut ilmoitetaan kohdassa ”Vero kotimaan myynnistä verokannoittain”, kun Suomi on toiminut palveluoston myyntimaana (Vero.fi 2019b).

Vero kotimaan myynneistä verokannoittain

24 %:n vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
14 %:n vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	
10 %:n vero	<input type="text" value="150,00"/>	€	

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
------------------------------	-----------------------------------	---	---

Ilmoitatko alarajajouennuksen tietoja tällä verokaudella?

Ilmoita alarajajouennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.

?

Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero **150,00 €**

Kuva 12. Kuluttajalle myydyt palvelunkirjaus veroilmoitukselle ja sen vaikutus maksettavaan veroon.

9 YHTEENVETOILMOITUS

Arvonlisäveroilmoituksen lisäksi tietyistä EU- myynneistä on annettava yhteenvetoilmoitus, jonka avulla valvotaan EU:n palvelu- ja tavarakauppaa. Tämä ilmoitus on annettava yhteisömyynnistä, yhteisömyynniksi luokiteltavasta oman tavaran siirrosta, kolmikantakauppatilanteen toisen myyjän myynnistä sekä toisen EU-jäsenmaan verovelvollisen ostajan palvelumyynnistä. Yhteenvetoilmoitus annetaan kyseisen myyntikuukauden päättymistä seuraavan kuukauden 20. päivänä. Esimerkiksi tammikuun myynnit ilmoitetaan helmikuun 20. päivä. (Vero.fi 2021c.)

VERO
SKATT

Verohallinto
Oma-aloitteisten verojen optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

ARVONLISÄVERON
YHTEENVETOILMOITUS

Tyhjennä

Ilmoitusvelvollisen nimi	Y-tunnus	Kuukausi	Vuosi

Maa- tunnus	Ostajan arvonlisäverotunniste	Tavaramyynnit		Palvelumyynnit		Kolmikantakauppa	
		euroa	snt	euroa	snt	euroa	snt
Tavaroiden ja palvelujen EU-myyntit yhteensä							

Päiväys	Allekirjoitus ja nimensevennys	Puhelin

VEROH 9633 1.2017/2

Kuva 13. Yhteenvetoilmoitus.

LÄHTEET

- Fredman, J. & Ojala, M. 5.12.2017. Maahantuonnin arvonlisäverotus muuttuu. [Verkkosivu]. Tilisanomat.fi. [Viitattu 25.1.2021]. Saatavana: <https://tilisanomat.fi/verotus/maahantuonnin-arvonlisaverotus-muuttuu>
- Hakapää, S., Huhtala, H., Johansson, A., Lindholm, M. & Paavolainen, J. 2016. Kansainvälinen arvonlisäverotus. [Verkkokirja]. Helsinki: Hansaprint Oy. [Viitattu 17.1.2021]. Saatavana Kauppakamaritieto- palvelusta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Hyttinen, P. & Svensberg, S. 2018. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. Helsinki: ST-akatemia.
- Intrastat. Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/intrastat/mita-intrastatissa-ilmoitetaan>
- Itkonen, I. 2018. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. [Verkkojulkaisu]. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö, liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: <https://core.ac.uk/download/pdf/161424375.pdf>
- Jokinen, M., Kojonkoski, M. & Takalo, T. 2017. Käytännön arvonlisäverotus. Helsinki: ST-Akatemia
- Joki-Korpela, T. Jokinen, M. Klemola, A. Kontu, J. & Vilppula, T. 2009. Käytännön arvonlisäverotus. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Juusela, L. 10.8.2017. Ketjukaupat kansainvälisen tavarakaupan arvonlisäverotuksessa. [Verkkosivu]. Tuokko.fi. [Viitattu 25.1.2021]. Saatavana: <https://tuokko.fi/ketjukaupat-kansainvalisen-tavarakaupan-arvonlisaverotuksessa/>
- Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 1.2.2011. [Verkkojulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 27.4.2021]. Saatavana: [https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/KILA menetelm ohje 01 02 11 .pdf](https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/KILA%20menetelm%20ohje%2001%2002%2011.pdf)
- Koivumäki, J. 13.3.2018. Maahantuonnin arvonlisäverotus. [Verkkosivu]. Helsingin Seudun Kauppakamari. [Viitattu 15.2.2021]. Saatavana: <https://helsinki.chamber.fi/maahantuonnin-arvonlisaverotus/#e4a1a280>
- L. 30.12.1993/1501. Arvonlisäverolaki.
- L. 30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki.
- L. 9.9.2016/768. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä.
- Linnakangas, E. & Juanto, L. 2008. Arvonlisäverotus ja muu kulutusverotus. Helsinki: Talentum.

- Makkonen, S. Ei päiväystä. Wordpress: Ulkomaankauppa. [Blogikirjoitus]. [Viitattu 20.2.2021]. Saatavana: <https://smakkonen.wordpress.com/aiheet/kirjanpito/ulkomaankauppa/>
- Marjamäki, P. 2019. EU-tavarakaupan arvonlisäverotus. [Verkkojulkaisu]. Vaasa: Vaasan yliopisto. Johtamisen yksikkö, hallintotieteiden maisteri. Pro gradu -tutkielma. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/8220/UVA_2019_marjam%c3%a4ki_paula_pdf.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Marjanen, A. 2020. Arvonlisäverotus kansainvälisen kaupan liiketapahtumissa. [Verkkojulkaisu]. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu. Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö, liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/341336/Marjanen_Anniina.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Mitä on vienti? Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/vienti/mita-vienti-on->
- Mitä Intrastatissa ilmoitetaan? Ei päiväystä. Tulli. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: <https://tulli.fi/intrastat>
- Ruohola, T. 20.5.2008. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus. [Verkkojulkaisu]. Tilisanomat.fi. [Viitattu 25.2.2021]. Saatavana: <https://tilisanomat.fi/koulut/arvonlisaverokoulu-koulut/kansainvalisen-kaupan-arvonlisaverotus-0>
- Seristö, H. 2002. Kansainvälinen liiketoiminta. [Verkkokirja]. Helsinki: WSOY. [Viitattu 17.1.2021]. Saatavana Ellibs-e-kirjakokoelmasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Sirpoma, P. & Tannila E. 2014. Arvonlisäverotus. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari.
- Tannila, E., Kukkonen, J. & Päckilä, J. 2013. Arvonlisäveron laskutus ja raportointi. Helsinki: Helsingin Kauppakamari Oy.
- Valtiovarainministeriö. Ei päiväystä. Arvonlisävero. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://vm.fi/verotus/arvonlisaverotus>
- Vero.fi. 2017a. Kaukomyyntiä koskevat arvonlisäverosäännökset Suomessa. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48631/kaukomyyntia_koskevat_arvonlisaverosaan/
- Vero.fi. 2017b. Maahantuonnin arvonlisäverotus. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yriytykset-ja-yhteisot/tietoa->

[yritysverotuksesta/arvonlisäverotus/ulkomaankaupan_arvonlisäverotus/maahantuonnin-arvonlisävero/](#)

- Vero.fi. 2017c. Maahantuonnin arvonlisäverotusmenettelystä 1.1.2018 alkaen. (Laatijat M. Jokinen & A. Kaleva). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/61955/maahantuonnin-arvonlis%C3%A4verotusmenettelyst%C3%A4-1.1.2018-alkaen/>
- Vero.fi. 2017d. Viennin arvonlisäverotus. (Laatijat M. Jokinen & J. Jalava). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48667/vientikaupan_arvonlisäverotu2/
- Vero.fi. 2018a. Maahantuonnin arvonlisäveron peruste. (Laatijat M. Jokinen & T. Nummela). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/67624/maahantuonnin-arvonlis%C3%A4veron-peruste/>
- Vero.fi. 2018. Kirjanpito, tilikausi, verokausi. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/perustaminen-ja-muutokset/uusi-yritys/kirjanpito-tilikausi-verokausi/>
- Vero.fi. 2019a. Palvelujen ulkomaankaupan arvonlisäverotus. (Laatijat M. Jokinen & J. Jalava). [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48679/palvelujen-ulkomaankaupan--arvonlis%C3%A4verotus/>
- Vero.fi. 2019b. Arvonlisäverolain 94 b §:n verottomuuden soveltaminen maahantuonnissa. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47930/arvonlis%C3%A4verolain-94-b-n-verottomuuden-soveltaminen-maahantuonnissa2/#4-maahantuojan-ilmoitusvelvollisuudet>
- Vero.fi. 2019c. Laskutusvaatimukset arvonlisäverotuksessa. (Laatijat Jokinen, M. & Pamppunen, J). [Verkkosivu]. [Viitattu 17.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48090/laskutusvaatimukset-arvonlis%C3%A4verotuksessa/>
- Vero.fi. 2020a. Mikä on arvonlisävero? [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisäverotus/mik%C3%A4-arvonlis%C3%A4vero-on/>
- Vero.fi. 2020b. Ulkomaankauppa EU-maiden välillä - yhteisökauppa. [Verkkosivu]. [Viitattu 31.1.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisäverotus/ulkomaankaupan_arvonlisäverotus/yhteis%C3%B6kauppa/
- Vero.fi. 2020. Näin ilmoittaudut tai hakeudut alv-rekisteriin. [Verkkosivu]. [Viitattu 27.1.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisäverotus/rekisterointi/>
- Vero.fi. 2021a. Arvonlisäveron erityisjärjestelmät. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.4.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja->

[maksut/arvonlisaverotus/ulkomaankauppa/arvonlis%C3%A4veron-erityisj%C3%A4rjestelm%C3%A4t-onestopshop/](https://www.vero.fi/maksut/arvonlisaverotus/ulkomaankauppa/arvonlis%C3%A4veron-erityisj%C3%A4rjestelm%C3%A4t-onestopshop/)

- Vero.fi 2021b. Arvonlisäveron ilmoitus- ja maksuohjeet. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/milloin-ilmoitan-ja-maksan/>
- Vero.fi. 2021c. Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus – ilmoitusohjeet. [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021]. Saatavana: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/yhteis%C3%B6kappu/yhteenvetoilmoitus--ilmoitusohjeet/
- Vero.fi. 2021d. Arvonlisäverotus EU-tavarakaupassa. (Laatijat M. Jokinen & T. Reini). [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 25.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48691/arvonlis%C3%A4verotus-eu-tavarakaupassa/#8-ketjuliiketoimista>
- Vero.fi. 2021e. Arvonlisäveroilmoituksen täyttöohje. (Laatijat M. Jokinen & J. Jalava). [Verkkosivu]. [Viitattu 21.2.2021]. Saatavana: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/milloin-ilmoitan-ja-maksan/n%C3%A4in-annat-arvonlis%C3%A4veroilmoituksen-omaverossa/>
- Yleisohje arvonlisäveron kirjaamisesta. 31.10.2017. [Verkkajulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 14.3.2021]. Saatavana: https://kirjanpitolautakunta.fi/documents/10197/10349155/ALV_YO_1711.pdf
- Yleisohje ulkomaanrahan määräisten saamisten sekä velkojen ja muiden sitoumusten muuttamisesta euromääräiseksi. 13.12.2015. [Verkkajulkaisu]. Kirjanpitolautakunta. [Viitattu 20.2.2021]. Saatavana: <https://kirjanpitolautakunta.fi/voimassaolevat>
- Yrittäjät. Ei päivystä. Yrityksen kirjanpito. [Verkkosivu]. [Viitattu 4.2.2021]. Saatavana: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yrityksen-perustaminen/yrityksen-kirjanpito-566>
- Äärilä, L., Nieminen, A., Jokinen, M., Anttila, R. & Pikkujämsä, M. 2021. Arvonlisäverotus. [Verkkokirja]. Helsinki: WSOYpro. [Viitattu 27.4.2021]. Saatavana AlmaTalent-palvelusta. Vaatii käyttöoikeuden.